



LA/Petri Jääskinen/AN

23.1.1985

... Työeläkelaitoksille

# TYÖTTÖMYYSELÄKETTÄ KOSKEVIEN SÄÄNNÖSTEN MUUTTAMINEN

Tasavallan presidentin esittelyssä 18.1.1985 vahvistettiin lait työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 7 §:n, merimieseläkelain, kansaneläkelain, perhe-eläkelain 15 b §:n, rintamasotilaseläkelain 8 §:n ja eläkkeensaajien asu-  
mistukilain 6 §:n muuttamisesta.

Eläkelaitoksille on yleiskirjeen 29/84 liitteenä lähetetty hallituksen esitys edellä mainittujen lakien muuttamisesta. Lainmuutosten soveltamista koskeva yleiskirje toimitetaan myöhemmin.

Lainmuutokset tulevat voimaan 1 päivänä helmikuuta 1985, kuitenkin siten, että niitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1985 lukien.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITTEITÄ

## Laki

### työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 4 c §, 6 §:n 3 momentti, 7 b §, 8 §:n 6 momentti, 8 a §:n 2 momentti, 12 a §, 17 §:n 1 momentti sekä 19 a §:n 3 ja 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 c § muutettuna 29 päivänä joulukuuta 1972, 23 päivänä kesäkuuta 1977, 19 päivänä joulukuuta 1980, 13 päivänä marraskuuta 1981 ja 16 päivänä joulukuuta 1983 annetuilla laeilla (934/72, 497/77, 839/80, 745/81 ja 954/83), 6 §:n 3 momentti 10 päivänä huhtikuuta 1981 annetussa laissa (257/81), 7 b § 14 päivänä huhtikuuta 1978 annetussa laissa (274/78), 8 §:n 6 momentti 14 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (914/79), 8 a §:n 2 momentti 25 päivänä tammikuuta 1982 annetussa laissa (72/82), 12 a § muutettuna 18 päivänä huhtikuuta 1980 ja 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetuilla laeilla (281/80 ja 538/82), 17 §:n 1 momentti 14 päivänä toukokuuta 1976 annetussa laissa (389/76) sekä 19 a §:n 3 ja 4 momentti 21 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (101/83), näin kuuluviksi:

#### 4 c §

Oikeus saada työttömyyseläkettä on 60 vuotta täyttäneellä pitkäaikaisesti työttömällä työntekijällä, joka esittää työvoimaviranomaisen todistuksen siitä, että hän on työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa ja ettei hänelle voida osoittaa sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta hän ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työttömyysturvalain (602/84) mukaiseen työttömyyspäivärahaan. Työttömyyseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että työntekijä esittää kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan antaman todistuksen siitä, että hän laskettuna päivästä, joka on aikaisintaan kuukautta ennen työvoimaviranomaisen todistuksen antamispäivää, on 60 viimeksi kuluneen viikon aikana saanut työttömyysturvalain mukaista työttömyyspäivärahaa yhteensä vähintään 200 päivältä taikka ettei hänellä työttömyysturvalain 26 §:n 1 ja 3 momentin mukaan enää ole oikeutta ansioon suhteutettuun päivärahaan.

Työttömyyseläkettä suoritetaan sen kalenterikuukauden alusta, joka ensiksi alkaa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut 1 momentissa tarkoitetun kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan todistuksen antamisesta tai, jos eläke myönnetään ansioon suhteutetun päivärahan enimmäismäärän täyttymisen perusteella, sitä

koskevan rodistuksen antamista seuraavan kuukauden alusta. Eläkettä ei kuitenkaan ilman pätevää syytä suoriteta takautuvasti kuutta kuukautta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavaa kuukautta. Jollei tässä pykälässä muuta säädetä, työttömyyseläkkeestä ja sen saajasta on soveltuvin osin voimassa, mitä työkyvyttömyyseläkkeestä ja sen saajasta on säädetty.

Työttömyyseläke on yhtä suuri kuin se tämän lain mukainen työkyvyttömyyseläke, joka työntekijälle olisi myönnetty, jos hänellä työttömäksi joutuessaan olisi ollut oikeus täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen. Eläkettä määrättäessä työntekijän katsotaan joutuneen työttömäksi sinä päivänä, jolta hänelle on ensimmäisen kerran suoritettu 1 momentissa tarkoitettuna 60 viikon aikana työttömyyspäivärahaa.

Työttömyyseläke myönnetään toistaiseksi. Työttömyyseläkettä ei kuitenkaan makseta:

1) kalenterikuukaudelta, jonka aikana eläkkeensaaja ulkomailla oleskelun tai muun vastaavan syyn johdosta ei voi ottaa vastaan työtä;

2) kalenterikuukaudelta, jonka aikana eläkkeensaaja on ansiotyössä ansaiten vähintään 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun markkamäärän kaksinkertaisena kuukaudessa; eikä

3) sitä seuraavalta kalenterikuukaudelta, jonka aikana eläkkeensaaja on kieltäytynyt vastaanotta-

masta työvoimaviranomaisen hänelle osoittamaa 1 momentissa tarkoitettua vähintään kuukauden jatkuvaa työtä.

Työvoimaviranomaisen on annettuaan 1 momentissa tarkoitettua todistuksen kuuden kuukauden väliajoin tarkastettava, onko eläkkeensaajalle osoitettavissa työtä. Jos työtä on osoitettavissa työttömyyseläkkeensaajalle, työvoimaviranomaisen on ilmoitettava siitä eläketurvakeskukselle.

Saatuun tietää seikasta, jonka perusteella eläkettä ei 4 momentin mukaan saisi maksaa, eläkelaitos keskeyttää eläkkeen maksamisen seuraavasta mahdollisesta maksujaksosta alkaen, jos syy eläkkeen keskeyttämiseen on edelleen olemassa. Jos eläkettä ei 4 momentin perusteella olisi saatu maksaa, eläkelaitos perii maksetun eläkkeen takaisin. Jos eläkettä ei ole perittävä takaisin kolmea kuukautta pitemmältä ajalta, eläkelaitos voi erityisestä syystä luopua takaisinperinnästä. Eläke voidaan perii takaisin myös kuittaamalla se vastaista eläke-eristä.

Keskeytettyä työttömyyseläkettä ryhdytään hakemuksesta uudestaan maksamaan siitä lukien, kun työntekijällä on oikeus saada eläkettä, ei kuitenkaan takautuvasti kuutta kuukautta pitemmältä ajalta ennen hakemusta eikä 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettua kieltäytymistä välittömästi seuranneelta kalenterikuukaudelta. Hakemukseen on liitettävä 1 momentissa tarkoitettu työvoimaviranomaisen todistus. Jos kuitenkin keskeytetyt eläkkeen uudelleenmaksamista ei ole haettu yhden vuoden kuluessa, eläke katsotaan ilman eri päätöstä lakanneeksi keskeyttämisajankohdasta lukien.

Jos työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä saava työntekijä täyttää työttömyyseläkkeen saamisen edellytykset, eläke muutetaan hakemuksesta työttömyyseläkkeeksi, jonka määrä on yhtä suuri, kuin se työkyvyttömyyseläke, jonka hän olisi saanut, jos sanottu osaeläke olisi muutettu tädeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi. Jos työttömyyseläke myönnetään samalta ajalta, jolta on maksettu osaeläkettä, katsotaan osaeläke työttömyyseläkkeen osasuorituksiksi. Muutoin sanotusta työttömyyseläkkeestä on voimassa, mitä 2 momentissa on säädetty.

Jos työntekijä tulee työttömyyseläkettä saadesaan 4 §:n 3 momentissa edellytetyllä tavalla pitkäaikaisesti työkyvyttömäksi, eläke muutetaan hakemuksesta työkyvyttömyyseläkkeeksi lähinnä seuraavasta mahdollisesta erääntymispäivästä. Täysi työkyvyttömyyseläke määrätään tällöin maksetun työttömyyseläkkeen suuruiseksi.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikärajasta, työttömyyseläkettä on oikeus saada myös vuonna 1930 tai sitä ennen syntyneellä työntekijällä.

## 6 §

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin työsuhteen päättymisestä on kulunut 360 sellaista päivää, joilta työntekijä ei ole saanut työttömyysturvalain mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa eikä opintovapaalaissa (273/79) tarkoitettua opintovapaata, luetaan tämän työsuhteen perusteella myönnettävää työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän täyttämisen välinen aika. Jollei työsuhte ole jatkunut neljää kuukautta, luetaan sen perusteella eläkkeeseen oikeuttavaksi eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika vain sikäli kuin työntekijällä ei ole ennen tätä työsuhdetta alkaneen työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella oikeutta lain tai julkisen eläkesäännön mukaiseen sellaiseen eläketurvaan, jonka mukaan maksettavaa työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä sanottu aika tai sitä vastaava ansio jo otetaan huomioon. Mitä edellä tässä momentissa on säädetty, ei kuitenkaan sovelleta vanhuuseläkkeen eikä sellaisen työkyvyttömyyseläkkeen, jonka perusteena oleva työkyvyttömyys on alkanut työntekijän 63 vuoden iän täyttämivuoden jälkeen, määrää laskettaessa, jollei työntekijä ole ollut sanotun iän täyttämivuoden aikana tämän lain piiriin kuuluvassa työssä ottaen huomioon kokonaisuudessaan myös sanotun vuoden aikana päättynyt työsuhte yhteensä vähintään neljä kuukautta. Niin ikään luetaan naispuolisen työntekijän työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika, jos hänellä on edellä sanottujen 360 päivän täyttymisen ja työkyvyttömyyden alkamisen välisen ajan, joka saa olla enintään yhdeksän vuotta, ollut 4 §:n 5 momentissa tarkoitettu, kolmea vuotta nuorempi lapsi, ei kuitenkaan, jos eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio on ilman sanotun lapsenhoitoajan huomioon ottamista luettava eläkkeeseen oikeuttavaksi muun työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella. Jollei tällaisen naispuolisen työntekijän työsuhte ole jatkunut neljää kuukautta, on eläkkeeseen oikeuttavan ajan määräämisestä soveltuvin osin voimassa, mitä tässä momentissa on säädetty.

## 7 b §

Jos työntekijä on saanut työttömyysturvalain mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, korotetaan eläkettä työttömyyslisällä. Jos työntekijä on ollut koko kalenterivuoden ajan samassa tämän lain alaisessa työsuhteessa, tältä vuodelta maksettu ansioon suhteutettu päiväraha ei kuitenkaan tuota oikeutta työttömyyslisään, jollei työntekijän tämän lain piiriin kuuluva työsuhde ole päättynyt kolmen vuoden kuluessa ensiksi mainitun kalenterivuoden päättymisestä tai jollei työntekijä ole samana kalenterivuotena ansainnut lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden eläkelain mukaista palkkaa vähintään sanotun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua rajamäärää. Ajalta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona työntekijä on täyttänyt 23 vuotta, sekä eläketapahtuman sattumisvuodelta ja sitä edeltäneiltä kalenterivuodelta maksettu ansioon suhteutettu päiväraha ei kuitenkaan oikeuta työttömyyslisään.

Työttömyyslisä lasketaan kertomalla eläkkeen määrä työttömyyskuukausien lukumäärällä ja jakamalla tulo luvulla, joka saadaan vähentämällä työttömyyskuukausien lukumäärä niiden täysien kuukausien lukumäärästä, jotka sisältyvät aikaan työntekijän 23 vuoden iän täyttämisestä, kuitenkin aikaisintaan 1 päivästä heinäkuuta 1962, 65 vuoden iän saavuttamiseen. Työttömyyskuukaudet määrätään täysinä kuukausina niiden päivien yhteenlasketun lukumäärän perusteella. Joilta työntekijä on saanut 1 momentin mukaan työttömyyslisään oikeuttavaa ansioon suhteutettua päivärahaa, ja lukemalla kuukauteen 22 päivää.

## 8 §

Sen estämättä, mitä 1 ja 5 momentissa on säädetty, eläkkeitä yhteensovitettaessa ei oteta huomioon tapaturmavakuutuslakiin (608/48), liikennevakuutuslakiin (279/59) tai sotilasvammalakiin (404/48) perustuvaa sellaista korvausta, jota työntekijä on saanut vähintään kolmen vuoden ajan välittömästi ennen eläketapahtumaa, siltä osin kuin korvaus ei ylitä eläketapahtumaa edeltänyttä tasoa vastaavaa korvausta eikä tällaiseen korvaukseen perustuvaa perhe-eläkettä. Uutena eläketapahtumana ei tällöin pidetä työttömyyseläkkeen muuttumista työkyvyttömyyseläkkeeksi, osaeläkkeenä myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen muuttumista työttömyyseläkkeeksi, työkyvyttömyyseläkkeen muuttumista vanhuuseläkkeeksi eikä oikeuden syntymistä perhe-eläkkeen saamiseen eläkkeensaajan jälkeen. Niin

ikään ei oteta eläkkeitä yhteen sovitettaessa huomioon sellaista sotilasvammalain mukaista korvausta, joka perustuu vuosien 1939—1945 sodissa saatuun vammaan.

## 8 a §

Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalle myönnetään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläke, elinkorko tai jatkuva korvaus, toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen. Yhteensovituksen johdosta eläkettä vähennetään kuitenkin vain sen verran, että sanotussa momentissa tarkoitettujen etuuksien yhteismäärä pysyy vähintään yhtä suurena kuin se olisi, jollei oikeutta tämän momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuun eläkkeeseen, elinkorkoon tai jatkuvaan korvaukseen olisi ollut. Sama koskee 8 §:n 5 momentin mukaista yhteensovitusta, jos perhe-eläkkeen saajalle myönnetään mainitun momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu eläke tai jatkuva korvaus. Samoin toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun osaeläkkeenä maksettava työkyvyttömyyseläke muutetaan työttömyyseläkkeeksi tai kun eläkettä tarkistetaan 5 b tai 7 c §:n mukaisesti. Niin ikään toimitetaan 8 §:n 5 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun edunsaajana oleva lapsi täyttää 16 vuotta tai muu edunsaaja kuin 16 vuotta täyttänyt lapsi lakkaa olemasta edunsaajana, jos eläkkeen määrä siten suurenee. Hakemuksesta toimitetaan 8 §:n mukainen yhteensovitus uudelleen myös, jos siihen vaikuttaneen päivärahan, muun eläkkeen, elinkoron tai jatkuvan korvauksen määrä on olennaisesti muuttunut.

## 12 a §

Tämän lain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden eläkelain mukaista toimintaa harjoittaville eläkelaitoksille, merimieseläkelaisissa tarkoitettulle merimieseläkekassalle sekä kunnallisten viranhaltijain ja työntekijöiden eläkelaisissa tarkoitettulle kunnalliselle eläkelaitokselle työttömyysajan huomioon ottamisesta aiheutuvan vastuun ja kulujen peittämiseksi tulee työttömyyskassalaissa (603/84) tarkoitettujen työttömyyskassojen keskuskassan sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa määrääjässä suorittaa vuosittain eläketurvakeskukselle vakuutusmaksu, joka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamana prosenttimääränä keskuskassan tukimaksuista. Määräosa on vahvistettava siten, että vakuutus-

maksuna arvion mukaan kertyy sama määrä, joka saataisiin, jos 7 b §:ssä tarkoitettua ansioon suhteutettua päivärahaa vastaavista palkoista suoritettaisiin tämän lain mukaista keskimääräistä vakuutusmaksua vastaava maksu. Eläketurvakeskuksen ja työttömyyskassojen keskuskassan yhteisestä esityksestä sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä suoritettavaksi edellä sanotun vakuutusmaksun ennakkoa.

Vakuutusmaksuna 1 momentin mukaan saatut varat eläketurvakeskus hyvittää eläkelaitoksille sosiaali- ja terveysministeriön eläketurvakeskuksen esityksestä vahvistamien perusteiden mukaan.

#### 17 §

Työnantaja on velvollinen antamaan eläkelaitokselle, eläketurvakeskukselle ja tämän lain mukaiselle valitusviranomaiselle kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen tämän lain täytäntöönpanoa varten. Sanotuilla laitoksilla on oikeus tarkastaa työnantajan kirjoista tietojen oikeellisuus. Siltä osin kuin työnantaja jättää sanotut tiedot toimittamatta tai toimittaa ne myöhemmin kuin asetuksessa tarkemmin säädetään, työnantajalle määrätään arvion perusteella enintään kaksinkertaiseksi korotettu vakuutusmaksu, jollei ole erityistä syytä luopua korotuksen määräämisestä. Eläketurvakeskus antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet korotuksen määräämisestä ja siitä luopumisesta. Mitä edellä on säädetty työnantajasta, koskee soveltuvin osin myös työttömyyskassalaissa tarkoitettua työttömyyskassaa.

#### 19 a §

Jos työntekijä on saanut työttömyysturvalain mukaista työttömyyspäivärahaa samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään eläkettä takautuvasti, eläkelaitoksen on työttömyyskassan tai sosiaalivakuutustoimikunnan vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke työttömyyskassalle tai sosiaalivakuutustoimikunnalle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksetun työttömyyspäivärahan määrää.

Eläke maksetaan työttömyyskassalle tai sosiaalivakuutustoimikunnalle kuitenkin vain sillä edellytyksellä, että työttömyysturvalain 45 §:n 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehty eläkelaitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen eläkkeen maksupäivää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1985, kuitenkin siten, että sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1985 lukien.

Laskettaessa 4 c §:n 1 momentissa tarkoitettua 200 päivää otetaan huomioon myös ennen tämän lain voimaantuloa suoritettut työttömyysavustukset tai työttömyyskorvauspäivät ja laskettaessa ansioon suhteutetun päivärahan enimmäisaikaa otetaan vastaavasti huomioon lain voimaantuloa edeltäneeltä ajalta suoritettut työttömyysavustuspäivät.

Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri

## Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 7 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 7 §:n 1 momentti,

sellaisena kuin se on 10 päivänä huhtikuuta 1981 annetussa laissa (258/81), näin kuuluvaksi:

### 7 §

Jos työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeutettu työntekijä on työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä olevan sairauden, vian tai vamman saamista lähinnä edeltäneen 540 sellaisen päivän aikana, joilta hän ei ole saanut työttömyysturvalain (602/84) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa eikä opintovapaalaissa (273/79) tarkoitettua opintovapaata, tässä laissa tarkoitettussa työssä ansainnut vähintään 800 markkaa, luetaan eläkkeeseen oikeuttavaksi myös se palkka, jonka hän työkyvyttömyyden alkamisesta lukien olisi ansainnut eläkeikään mennessä. Samoin menettellään, jos naispuolisella työntekijällä on työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä olevan sairauden, vian tai vamman saamista välittömästi edeltäneen enintään yhdeksän vuoden ajan ollut työntekijäin eläkelain 4 §:n 5 momentissa tarkoitettu, kolmea vuotta nuorempi lapsi ja sanottuna aikana on päättynyt ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu 540 päivän ajanjakso, jollei eläkeiän saavuttamiseen jäljellä olevaa aikaa tai sitä vastaavaa ansiota ilman sanotun lapsenhoitoajan huomioon ottamista ole luettava eläkkeeseen oikeuttavaksi muun työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella. Edellä sanotun palkan vuorui-

nen määrä edellytetään samaksi työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaan korjatuksi markkamääräksi, josta työntekijäin työsuhteen perusteella on keskimäärin suoritettu tämän lain mukainen vakuutusmaksu niinä kalenterivuosina, joina hän tässä laissa tarkoitettussa työssä on ansainnut vähintään 800 markkaa tai, jollei hän minään kalenterivuotena ole ansainnut vähintään sanottua määrää, samaksi kuin mainittu rajamäärä. Ennen 23 vuoden iän täyttämistä ansaitut palkat otetaan kuitenkin huomioon vain, jos ne on ansaittu sinä kalenterivuotena, jona työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä oleva sairaus, vika tai vamma on saatu, tai jona edellä toisessa virkkeessä tarkoitettu 540 päivän ajanjakso on päättynyt tahi kolmena sitä välittömästi edeltäneenä kalenterivuotena. Laskettaessa edellä tarkoitettua markkamäärää, josta keskimäärin on suoritettu vakuutusmaksu, ei oteta huomioon aikaa, jolta työntekijä on ennen eläketapahtumaa välittömästi edeltäneen kalenterivuoden alkua saanut työttömyysturvalain mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa. Markkamäärän laskemisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1985, kuitenkin siten, että sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1985 lukien.

Tässä laissa säädetyt markkamäärät vastaavat vuodelle 1962 vahvistettua palkkaindeksilukua.

Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri

## Laki

### merimieseläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain 12 §:n 1 momentti ja 15 e §,

sellaisina kuin ne ovat, 12 §:n 1 momentti 9 päivänä tammikuuta 1981 annetussa laissa (1/81) ja 15 e § muutettuna 18 päivänä huhtikuuta 1980 annetulla lailla (280/80), mainitulla 9 päivänä tammikuuta 1981 annetulla lailla sekä 13 päivänä marraskuuta 1981 ja 16 päivänä joulukuuta 1983 annetuilla laeilla (746/81 ja 956/83), näin kuuluviksi:

#### 12 §

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin työsuhteen päättymisestä on kulunut 360 sellaista päivää, joilta työntekijä ei ole saanut työttömyysturvalain (602/84) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa eikä opintovapaalaissa (273/79) tarkoitettua opintovapaata, luetaan 15 §:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä maksukuukausiksi myös työkyvyttömyyden alkamisen ja 14 §:n 1 momentissa säädetyn eläkeiän täyttämisen välinen aika. Jollei tämä työsuhte ole jatkunut neljää kuukautta, luetaan sen perusteella maksukuukausiksi eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika vain sikäli kuin työntekijällä ei ole ennen tätä työsuhdetta alkaneen työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella oikeutta lain tai julkisen eläkesäännön mukaiseen sellaiseen eläketurvaan, jonka mukaan maksettavaa työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä sanottu aika tai sitä vastaava ansio jo otetaan huomioon. Niin ikään luetaan naispuolisen työntekijän työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä maksukuukausiksi eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika, jos hänellä on edellä sanottujen 360 päivän täyttymisen ja työkyvyttömyyden alkamisen välisen ajan, joka saa olla enintään yhdeksän vuotta, ollut 15 a §:ssä tarkoitettu, kolmea vuotta nuo-

rempi lapsi, ei kuitenkaan, jos eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio on ilman sanotun lapsenhoitoajan huomioon ottamista luettava eläkkeeseen oikeuttavaksi muun työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella. Jollei tällaisen naispuolisen työntekijän työsuhte ole jatkunut neljää kuukautta, on eläkkeeseen oikeuttavan ajan määrittämisestä soveltuvin osin voimassa, mitä edellä tässä momentissa on säädetty.

#### 15 e §

Oikeus saada työttömyyseläkettä on 60 vuotta täyttäneellä pitkäaikaisesti työttömällä työntekijällä, joka esittää työvoimaviranomaisen todistuksen siitä, että hän on työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa ja ettei hänelle voida osoittaa sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta hän ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työttömyysturvalain mukaiseen työttömyyspäivärahaan. Työttömyyseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että työntekijä esittää kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan antaman todistuksen siitä, että hän laskettuna päivästä, joka on aikaisintaan kuukautta ennen työvoimaviranomaisen

todistuksen antamispäivää, on 60 viimeksi kulu-  
neen viikon aikana saanut työttömyysturvalain  
mukaista työttömyyspäivärahaa yhteensä vähin-  
tään 200 päivältä taikka ettei hänellä työttömyys-  
turvalain 26 §:n 1 ja 3 momentin mukaan enää  
ole oikeutta ansioon suhteutettuun päivärahaan.

Työttömyyseläkettä suoritetaan sen kalenteri-  
kuukauden alusta, joka ensiksi alkaa sen jälkeen,  
kun kaksi kuukautta on kulunut 1 momentissa  
tarkoitettun kansaneläkelaitoksen tai työttömyys-  
kassan todistuksen antamisesta tai, jos eläke  
myönnetään ansioon suhteutetun päivärahan  
enimmäismäärän täytymisen perusteella, sitä  
koskevan todistuksen antamista seuraavan kuu-  
kauden alusta. Eläkettä ei kuitenkaan ilman  
pätevää syytä suoriteta takautuvasti kuutta kuu-  
kautta pitimmältä ajalta ennen sen hakemista  
seuraavaa kuukautta. Jollei tässä pykälässä muuta  
säädetä, työttömyyseläkkeestä ja sen saajasta on  
soveltuvin osin voimassa, mitä työkyvyttömyys-  
eläkkeestä ja sen saajasta on säädetty.

Työttömyyseläke on yhtä suuri kuin se tämän  
lain mukainen työkyvyttömyyseläke, joka työntekijälle olisi myönnetty, jos hänellä työttömäksi  
joutuessaan olisi oikeus täyden työkyvyttömyys-  
eläkkeen saamiseen. Eläkettä määrättäessä työn-  
tekijän katsotaan joutuneen työttömäksi sinä päi-  
vänä, jolta hänelle on ensimmäisen kerran suori-  
tettu 1 momentissa tarkoitettuna 60 viikon aika-  
na työttömyyspäivärahaa.

Työttömyyseläke myönnetään toistaiseksi.  
Työttömyyseläkettä ei kuitenkaan makseta:

- 1) kalenterikuukaudelta, jonka aikana elä-  
kkeensaaja ulkomailla oleskelun tai muun vastaa-  
van syyn johdosta ei voi ottaa vastaan työtä;
- 2) kalenterikuukaudelta, jonka aikana elä-  
kkeensaaja on ansiotyössä ansaiten vähintään työn-  
tekijän eläkelain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa  
tarkoitettun markkamäärän kaksinkertaisena kuu-  
kaudessa; eikä
- 3) sitä seuraavalta kalenterikuukaudelta, jonka  
aikana eläkkeensaaja on kieltäytynyt vastaanotta-  
masta työvoimaviranomaisen hänelle osoittamaa  
1 momentissa tarkoitettua vähintään kuukauden  
jatkuvaa työtä.

Työvoimaviranomaisen on annettuaan 1 mo-  
mentissa tarkoitettun todistuksen kuuden kuu-  
kauden väliajoin tarkastettava, onko eläkkeensaa-  
jalle osoitettavissa työtä. Jos työtä on osoitettavis-  
sa työttömyyseläkkeensaajalle, työvoimavirano-  
maisen on ilmoitettava siitä eläketurvakeskuksel-  
le.

Saatuaan tietää seikasta, jonka perusteella elä-  
kettä ei 4 momentin mukaan saisi maksaa, elä-

kelaitos keskeyttää eläkkeen maksamisen seuraa-  
vasta mahdollisesta maksujaksosta alkaen, jos syy  
eläkkeen keskeyttämiseen on edelleen olemassa.  
Jos eläkettä ei 4 momentin perusteella olisi saatu  
maksaa, eläkelaitos perii maksetun eläkkeen ta-  
kaisin. Jos eläkettä ei ole perittävä takaisin kol-  
mea kuukautta pitimmältä ajalta, eläkelaitos voi  
erityisestä syystä luopua takaisinperinnästä. Eläke  
voidaan periä takaisin myös kuittaamalla se vas-  
taisista eläke-eristä.

Keskeytettyä työttömyyseläkettä ryhdytään ha-  
kemuksesta uudestaan maksamaan siitä lukien,  
kun työntekijällä on oikeus saada eläkettä, ei  
kuitenkaan takautuvasti kuutta kuukautta pitem-  
mältä ajalta ennen hakemusta eikä 4 momentin 3  
kohdassa tarkoitettua kieltäytymistä välittömästi  
seuranneelta kalenterikuukaudelta. Hakemuk-  
seen on liitettävä 1 momentissa tarkoitettu työ-  
voimaviranomaisen todistus. Jos kuitenkin kes-  
keytetyn eläkkeen uudelleenmaksamista ei ole  
haettu yhden vuoden kuluessa, eläke katsotaan  
ilman eri päätöstä lakanneeksi keskeyttämisaajan-  
kohdasta lukien.

Jos työkyvyttömyyseläkettä 16 §:n 3 momentin  
viimeisen virkkeen mukaisesti saava työntekijä  
täyttää työttömyyseläkkeen saamisen edellytyk-  
set, eläke muutetaan hakemuksesta työttömyys-  
eläkkeeksi, jonka määrä on yhtä suuri, kuin se  
työkyvyttömyyseläke, jonka hän olisi saanut, jos  
sanottu eläke olisi muutettu täydeksi työkyvyttö-  
myyseläkkeeksi. Jos työttömyyseläke myönnetään  
samalta ajalta, jolta on maksettu eläkettä 16 §:n  
3 momentin viimeisen virkkeen mukaisesti, kar-  
sotaan tämä eläke työttömyyseläkkeen osasuori-  
tukseksi. Muutoin sanotusta työttömyyseläkkees-  
tä on voimassa, mitä 2 momentissa on säädetty.

Jos työntekijä tulee työttömyyseläkettä saades-  
saan 15 §:ssä tai 17 §:n 1 momentissa edellytetyllä  
tavalla pitkäaikaisesti työkyvyttömäksi, eläke  
muutetaan hakemuksesta työkyvyttömyyseläk-  
keeksi lähinnä seuraavasta mahdollisesta erään-  
tymispäivästä. Täysi työkyvyttömyyseläke määrä-  
tään tällöin maksetun työttömyyseläkkeen suu-  
ruiseksi.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty  
työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikä-  
rajasta, työttömyyseläkettä on oikeus saada myös  
vuonna 1930 tai sitä ennen syntyneellä työnteki-  
jällä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta  
1985, kuitenkin siten, että sitä sovelletaan 1  
päivästä tammikuuta 1985 lukien.

Laskettaessa 15 e §:n 1 momentissa tarkoitettua 200 päivää otetaan huomioon myös ennen tämän lain voimaantuloa suoritettut työttömyysavustus- tai työttömyyskorvauspäivät ja lasketta-

essa ansioon suhteutetun päivärahan enimmäisai-  
kaa, otetaan vastaavasti huomioon lain voimaantuloa edeltäneeltä ajalta suoritettut työttömyysavustuspäivät.

Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri

# Laki

## kansaneläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 20 §:n 2 momentti, 22 c §, 26 §:n 1 momentin 3 kohta, 31 a §, 39 §:n 6 momentti ja 43 a §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 20 §:n 2 momentti 16 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (953/83), 22 c § 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (496/77), 26 §:n 1 momentin 3 kohta 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (103/82), 31 a § 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa laissa (499/71), 39 §:n 6 momentti 23 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa (572/82) ja 43 a §:n 2 momentti 21 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (99/83), sekä

*lisätään* 43 a §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

### 20 §

Sen estämättä, mitä 1 momentin 3 kohdassa on säädetty työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikärajasta, työttömyyseläkettä maksetaan myös vuonna 1930 tai sitä ennen syntyneelle vakuutetulle.

### 22 c §

Pitkäaikaisesti työttömänä pidetään tämän lain 20 §:n 1 momentin 3 kohtaa sovellettaessa vakuutettua, joka esittää työvoimaviranomaisen todistuksen siitä, että hän on työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa ja ettei hänelle voida osoittaa sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta hän ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työttömyysturvalain (602/84) mukaiseen työttömyyspäivärahaan. Työttömyyseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutettu esittää kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan antaman todistuksen siitä, että hän laskettuna päivää, joka on aikaisintaan kuukautta ennen työvoimaviranomaisen todistuksen antamispäivää, on 60 viimeksi kuluneen viikon aikana saanut työttömyysturvalain mukaista työttömyyspäivärahaa yhteensä vähintään 200 päivältä taikka ettei hänellä työttömyysturvalain 26 §:n 1 ja 3 momentin mukaan enää ole oikeutta ansioon suhteutettuun päivärahaan.

Työttömyyseläke myönnetään toistaiseksi. Työttömyyseläkettä ei kuitenkaan makseta:

1) kalenterikuukaudelta, jonka aikana eläkkeensaaja ulkomailla oleskelun tai muun vastaavan syyn johdosta ei voi ottaa vastaan työtä;

2) kalenterikuukaudelta, jonka aikana eläkkeensaaja on ansiotyössä ansaiten vähintään 1 275,22 markkaa kuukaudessa; eikä

3) sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jonka aikana eläkkeensaaja on kieltäytynyt vastaanottamasta työvoimaviranomaisen hänelle osoittamaa 1 momentissa tarkoitettua vähintään kuukauden jatkuvaa työtä.

### 26 §

Lisäosaa määrättäessä otetaan huomioon vakuutetun jatkuvasti saama:

3) liikennevakuutusta koskevien eri lakien mukainen työkyvyttömyyseläke ja perhe-eläke sekä ansionmenetyksen korvaus, viimeksi mainittu kuitenkin vain siltä osin kuin sitä maksetaan yli vuoden pituiselta ajalta;

### 31 a §

Työvoimaviranomaisen on annettuaan 22 c §:n 1 momentissa tarkoitettua todistuksen kuuden kuukauden väliajoin tarkastettava, onko eläkkeensaajalle osoitettavissa työtä. Jos työtä on osoitettavissa, työvoimaviranomaisen on ilmoitettava siitä kansaneläkelaitokselle.

Saatuaan tietää seikasta, jonka perusteella elä-

kettä ei 22 c §:n 2 momentin mukaan saisi maksaa, eläkelaitos keskeyttää eläkkeen maksamisen seuraavasta mahdollisesta maksujaksosta alkaen, jos syy eläkkeen keskeyttämiseen on edelleen olemassa. Jos eläkettä ei 22 c §:n 2 momentin perusteella olisi saatu maksaa, eläkelaitos perii maksetun eläkkeen takaisin. Jos eläkettä ei ole perittävä takaisin kolmea kuukautta pitemmältä ajalta, eläkelaitos voi erityisestä syystä luopua takaisinperinnästä. Eläke voidaan periä takaisin myös kuittaamalla se vastaisista eläke-eristä.

Keskeytettyä työttömyyseläkettä ryhdytään hakemuksesta uudestaan maksamaan siitä lukien, kun vakuutetulla on oikeus saada eläkettä, ei kuitenkaan takautuvasti kuutta kuukautta pitemmältä ajalta ennen hakemusta eikä 22 c §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua kieltäytymistä välittömästi seuranneelta kalenterikuukaudelta. Hakemukseen on liitettävä 22 c §:n 1 momentissa tarkoitettu työvoimaviranomaisen todistus. Jos kuitenkin keskeytetyn eläkkeen uudelleenmaksamista ei ole haettu yhden vuoden kuluessa, eläke katsotaan ilman eri päätöstä lakanneeksi keskeyttämisajankohdasta lukien.

Poiketen siitä, mitä kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annerussa laissa (348/56) on säädetty markkamäärien korottamisesta tai alentamisesta, tarkistetaan 22 c §:n 2 momentissa säädettyä markkamäärää kalenterivuositain maan yleisessä palkkasosassa tapahtuneiden muutosten johdosta sen palkkaindeksiluvun mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten.

### 39 §

Tämän pykälän 1 momenttia sovellettaessa työttömyyseläke myönnetään kuitenkin aikaisintaan 22 c §:n 1 momentissa mainitun kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan todistuksen antamista seuraavan kolmannen kuukauden alusta

Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

tai, jos eläke myönnetään ansioon suhteutetun päivärahan enimmäismäärän täytymisen perusteella, sitä koskevan todistuksen antamista seuraavan kuukauden alusta.

### 43 a §

Jos vakuutettu on saanut työttömyysturvalain mukaista työttömyyspäivärahaa samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään eläkettä takautuvasti, on työttömyyskassan tai sosiaalivakuutuslaitoksen vaatimuksesta takautuvasti maksettava eläke suoritettava työttömyyskassalle tai sosiaalivakuutuslaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksetun työttömyyspäivärahan määrää.

Eläke maksetaan työttömyyskassalle tai sosiaalivakuutuslaitokselle kuitenkin vain sillä edellytyksellä, että työttömyysturvalain 45 §:n 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehty vähintään kaksi viikkoa ennen eläkkeen maksupäivää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1985, kuitenkin siten, että sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1985 lukien.

Laskettaessa 22 c §:n 1 momentissa tarkoitettua 200 päivää otetaan huomioon myös ennen tämän lain voimaantuloa suoritettut työttömyysavustus- tai työttömyyskorvauspäivät tai laskettaessa ansioon suhteutetun päivärahan enimmäismäärää otetaan vastaavasti huomioon lain voimaantuloa edeltäneeltä ajalta suoritettut työttömyysavustuspäivät.

Ansionmenetyksen korvaus luetaan kuitenkin 26 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesti tuloksi kansaneläkkeen lisäosassa vain niissä tapauksissa, jolloin ansionmenetyksen korvaus on alkanut 1 päivänä tammikuuta 1985 tai sen jälkeen.

Tämän lain 22 c §:n 2 momentissa tarkoitettu markkamäärä vastaa työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaan vuodelle 1984 vahvistettua palkkaindeksilukua.

Tasavallan Presidentti

Ministeri

## Laki

perhe-eläkelain 15 b §:n muuttamisesta  
Annettu Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain 15 b §:n 3 momentin 3, 8 ja 9 kohta, sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (105/82), ja *lisätään* 15 b §:n 3 momenttiin uusi 10 kohta seuraavasti:

### 15 b §

- |                                                                                               |                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| — — — — —                                                                                     | lain (31/76) perusteella koulutuksen ajalta maksettavaa etuutta; eikä |
| Vuosituloksi ei kuitenkaan lueta:                                                             | 10) lasten, vanhusten ja vammaisten kotihoidon tukea.                 |
| — — — — —                                                                                     | — — — — —                                                             |
| 3) toimeentulotukea;                                                                          |                                                                       |
| — — — — —                                                                                     |                                                                       |
| 8) tapaturmavakuutuslain (608/48) mukaista                                                    |                                                                       |
| haittarahaa;                                                                                  |                                                                       |
| 9) työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi tai parantamiseksi tahi työllisyyskoulutuksesta annetun |                                                                       |

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1985, kuitenkin siten, että sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1985 lukien.

Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri

## Laki

### rintamasotilaseläkelain 8 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* 28 päivänä tammikuuta 1977 annetun rintamasotilaseläkelain 8 §:n 3 momentin 11 ja 12 kohta sekä 5 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 3 momentin 11 ja 12 kohta 4 päivänä tammikuuta 1985 annetussa laissa (3/85) ja 5 momentti 30 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (1084/82), sekä

*lisätään* 8 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 30 päivänä joulukuuta 1980 ja 23 päivänä heinäkuuta 1982 annetuilla laeilla (1085/80 ja 575/82) sekä mainitulla päivänä kuuta 1985 annetulla lailla, uusi 13 kohta seuraavasti:

#### 8 §

Vuosituloksi ei lueta:

11) työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi tai parantamiseksi tahi työllisyyskoulutuksesta annetun lain (31/76) perusteella koulutuksen ajalta maksettavaa etuutta;

12) rintamasotilaseläkkeensaajan puolison työtuloa, jos puoliso ei saa kansaneläkettä eikä rintamasotilaseläkettä; eikä

13) lasten, vanhusten ja vammaisten kotihoidon tukea.

Työtuloksi katsotaan palkkatulo sekä se osa liike- ja ammattitulosta tai maatilataloudesta taikka muusta ansiotoiminnasta saadusta tulosta,

jota on pidettävä kohtuullisena korvauksena edellä tarkoitetussa ansiotoiminnassa suoritetusta työstä. Työtuloksi katsotaan myös työttömyysturvalain (602/84) mukainen työttömyyspäiväraha sekä työkyvyttömyyden perusteella maksettava päiväraha tai tähän rinnastettava vuodelta tai sitä lyhyemmältä ajalta maksettava ansionmenetyksen korvaus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1985, kuitenkin siten, että sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1985 lukien. Myös yli vuoden ajalta maksettava ansionmenetyksen korvaus rinnastetaan työtuloon, jos ansionmenetyksen korvaus on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1985.

Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri

## Laki

### eläkkeensaajien asumistukilain 6 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetun eläkkeensaajien asumistukilain 6 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohta, sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (112/82), ja *lisätään* muutettuun 6 §:n 2 momenttiin uusi 10 kohta seuraavasti:

#### 6 §

Vuosituloksi ei kuitenkaan lueta:

- 8) toimeentulotukea;
- 9) etua omaan tarpeeseen käytetystä asunnosta; eikä

10) lasten, vanhusten ja vammaisten kotihoiton tukea.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1985, kuitenkin siten, että sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1985 lukien.

Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri